

Arvostava kohtaaminen opastustilanteessa

Onnistuneen opastuksen lähtökohtana on kunnioittava ja arvostava kohtaaminen. Asioiden omaksuminen ja uuden oppiminen onnistuu parhaiten turvallisessa ilmapiirissä.

On tärkeää antaa tilaa ja aikaa opastettavan omille pohdinnoille sekä pyrkiä kuuntelemaan ilman tulkintoja. Olettamisen sijaan kannattaa kysyä. Näin voit kohdata toisen aidosti ja rohkaista häntä kysymään ja oppimaan uutta.

TURVALLINEN PSYYKKINEN OHJAUSYMPÄRISTÖ

- Pyri luomaan opastettavalle kokemus hyväksytyksi tulemisesta epävarmuuksineen.
- Opastettavalle tulee syntyä tunne, että tulee kuulluksi ja kaikesta voi kysyä ilman pelkoa.
- Ohjauksen aikana kannattaa toistaa aika ajoin mitä tehtiin ja miksi tehtiin ja lopuksi käydä läpi mitä opittiin.

OPASTAJA

OMIEN TUNTEIDEN TUNNISTAMINEN

- Millainen on oma tunnetila juuri nyt?
- Millaisia tunteita opastustilanne herättää?
- Millaisia tunteita opastettava herättää?

OMIEN TUNTEIDEN SÄÄTELY

- Mitä teen, kun huomaan hermostuvani tai turhautuvani?
- Voinko poistua tilanteesta hetkeksi, käydä juomassa tai pesemässä kädet?

Toisen kohtaaminen on usein kiinni omista tunteista, tilanteesta ja ympäristöstä. Näitä kaikkia pohtimalla voit saada opastustilanteista entistä parempia.

Moni opastus lähtee oikealle tai väärällä tielle heti aluksi. Tutustu ensin hieman opastettavaan ja hänen ajatuksiinsa, niin saatte paremman alun opastustilanteelle.

APUKYSYMYKSIÄ ALKUKESKUSTELUUN

- Miten voin auttaa?
- Mitä haluaisit tehdä laitteellasi?
- Mitä haluaisit oppia?
- Mistä olet kiinnostunut?
- Millaisia kokemuksia sinulla on digilaitteista?
- Onko jotain, mitä pitäisi opastuksessa huomioida?

PALAUTTEEN ANTO

- Rohkaise kokeilemaan ja anna positiivista palautetta
- Luo mahdollisuuksia onnistumisen kokemuksiin

VINKKEJÄ VARSINAISEEN OPASTUSTILANTEeseen

- Kerro ohjeet selkeästi ja asia kerrallaan
- Huomioi oma ja opastettavan vireystila
- Pidä huoli tauoista ja mieti sopiva opastuksen kesto
- Varmista, onko opastettava ymmärtänyt tai tarvitseeko kerrata
- Anna opastettavan tehdä itse
- Anna opastettavan kysyä kysymyksiä
- Jos kosket itse opastettavan laitteeseen, kerro hänelle aina mitä teet ja miksi

Opastettavalla voi olla erilaisia syitä, miksi hänen on vaikea omaksua uutta tietoa. Kaikkiin asioihin et voi vaikuttaa, mutta joihinkin voit.

MIKSI MINUN ON VAIKEA OMAKSUA UUTTA?

- kokemattomuus
- asenne
- aiemmat ikävät kokemukset
- väsymys
- oppimisvaikeus
- sairaus
- lääkitys
- toimintakyvyn rajoitteet.

MINUA...

- hävettää kysyä uudelleen – "Pitääkö opastaja minua tyhmänä, kun kysyn koko ajan uudestaan?"
- pelottaa, etten muista kuitenkaan ja tunnen epävarmuutta uuden oppimisessa – "Miksi en opi kerralla?"
- jännittää, että muut huomaavat osaamattomuuden – "Pitäisikö minun osata tämä?"

Kiinnitä huomiota siihen, miten ja millaisin sanoin puhut opastettavalle. Voit olla sekä sanoillasi että eleilläsi arvostava tai syrjivä.

- ✗ Etkö sinä vielääkään osaa?
- ✓ Haluatko, että kertaan tämän kanssasi?

- ✗ Etkö ymmärrä?
- ✓ Miten voin auttaa sinua?

- ✗ Eikö tuokaan onnistu!
- ✓ Yritetäänkö uudelleen?

Opastettava voi näyttää sinulle esimerkiksi vammaiskorttia, infokorttia parkinsonin taudista, migreeniyhdistyksen nauhaa tai vastaavaa. Jos et tiedä, mitä kortti oikeastaan tarkoittaa tai mitä tuolloin pitäisi erityisesti huomioida, voit kysyä sitä suoraan. Kohtelias kysymys ja keskustelu aiheesta voivat tukea osaltaan toisen ihmisen arvostavaa kohtaamista.